

פיתוח כלכלה מקומית יוצרת תעסוקה

קידום יזמים, עצמאיים ועסקים קטנים

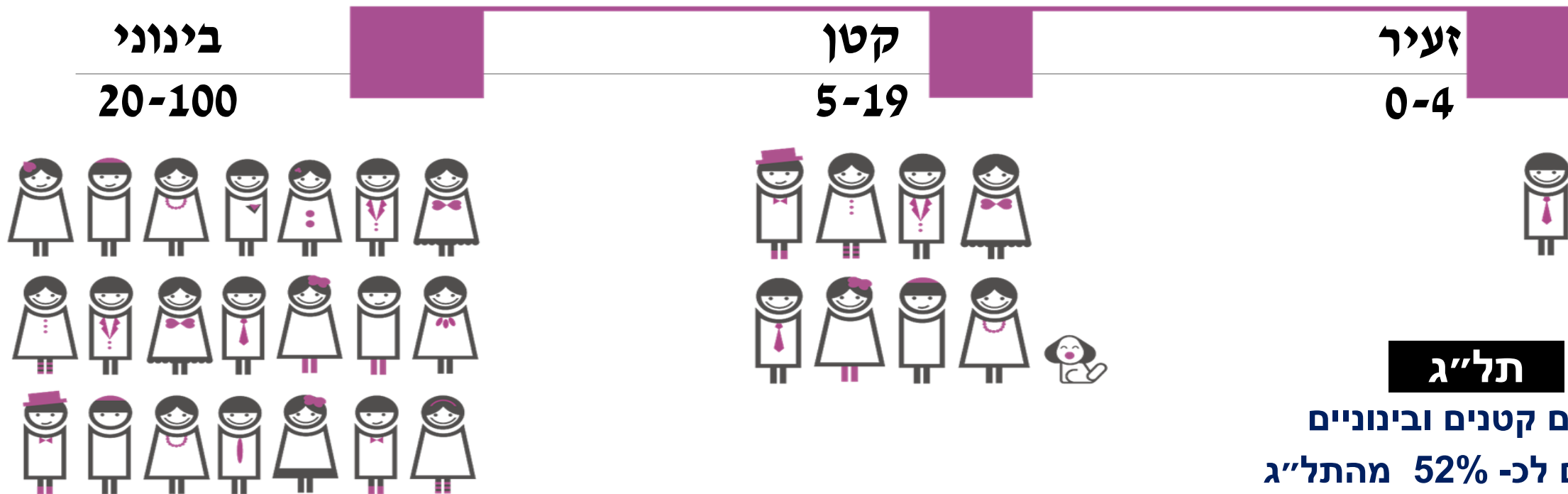
למה זה חשוב ?
למה זה כדאי ?
מה צריך לעשות ?
איך מקדמים את זה ?

האם צריכה מנהיגות הקיבוץ לטפל בזה ?
באיזה אופן ?

- (1) השפעת עסקים קטנים ובינוניים על יצירת מקומות עבודה בישראל
- (2) פיתוח כלכלה מקומית ואזורית – מקדמת תעסוקה
- (3) הקשר לחוסן יישובי ולצמיחה דמוגרפית
- (4) הוספת תחום פיתוח עסקים קטנים ויזמויות ל-DNA של הקיבוץ.
- (5) המלצות וכיווני פעולה

למעלה מ-99% מהעסקים בארץ הם עסקים קטנים ובינוניים

הגדרות לפי - כמה עובדים מעסיק העסק ?

תל"ג

עסקים קטנים ובינוניים אחראיים לכ- 52% מהתל"ג

מועסקים

כ- 71% מהמועסקים מועסקים בעסקים קטנים ובינוניים

משרות

עסקים קטנים ובינוניים אחראים ל- 78% מהמשרות החדשות

עסק קטן - אתגרים גדולים

עסקים קטנים ובינוניים מתמודדים עם אותם האתגרים

של עסקים גדולים תוך מחסור בכלים מתאימים

מימון

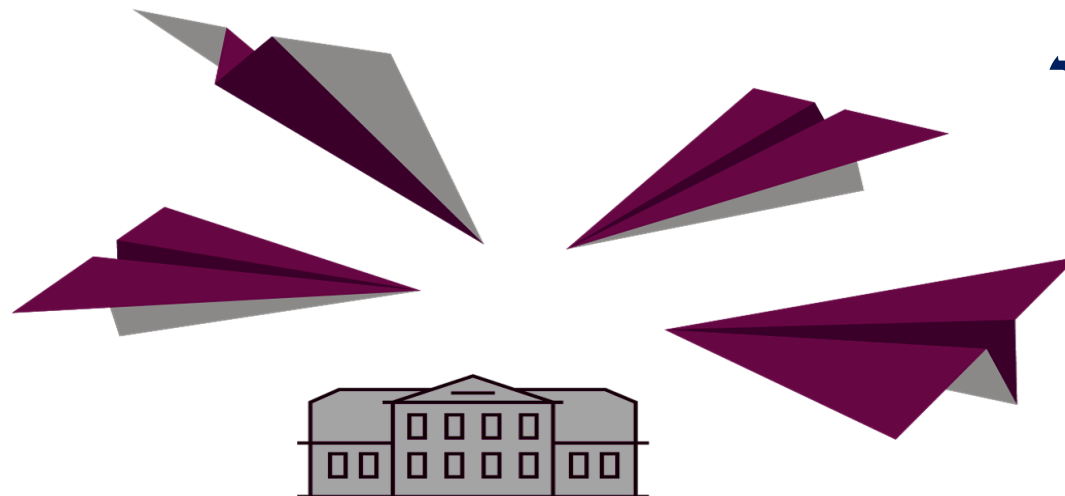
גישה מוגבלת למימון:
קיים קושי בקבלת אשראי
מהבנקים בישראל

רגולציות

בעיות רגולטוריות מול
הממשל / מועצה

ידע ומומחיות

צורך בהתמקצעות ובידע
בתחומים רבים (פיננסים,
שיווק, מיתוג ועוד)
כל זאת מתוך מחזור עסקי
ומאגר כוח אדם קטנים יותר

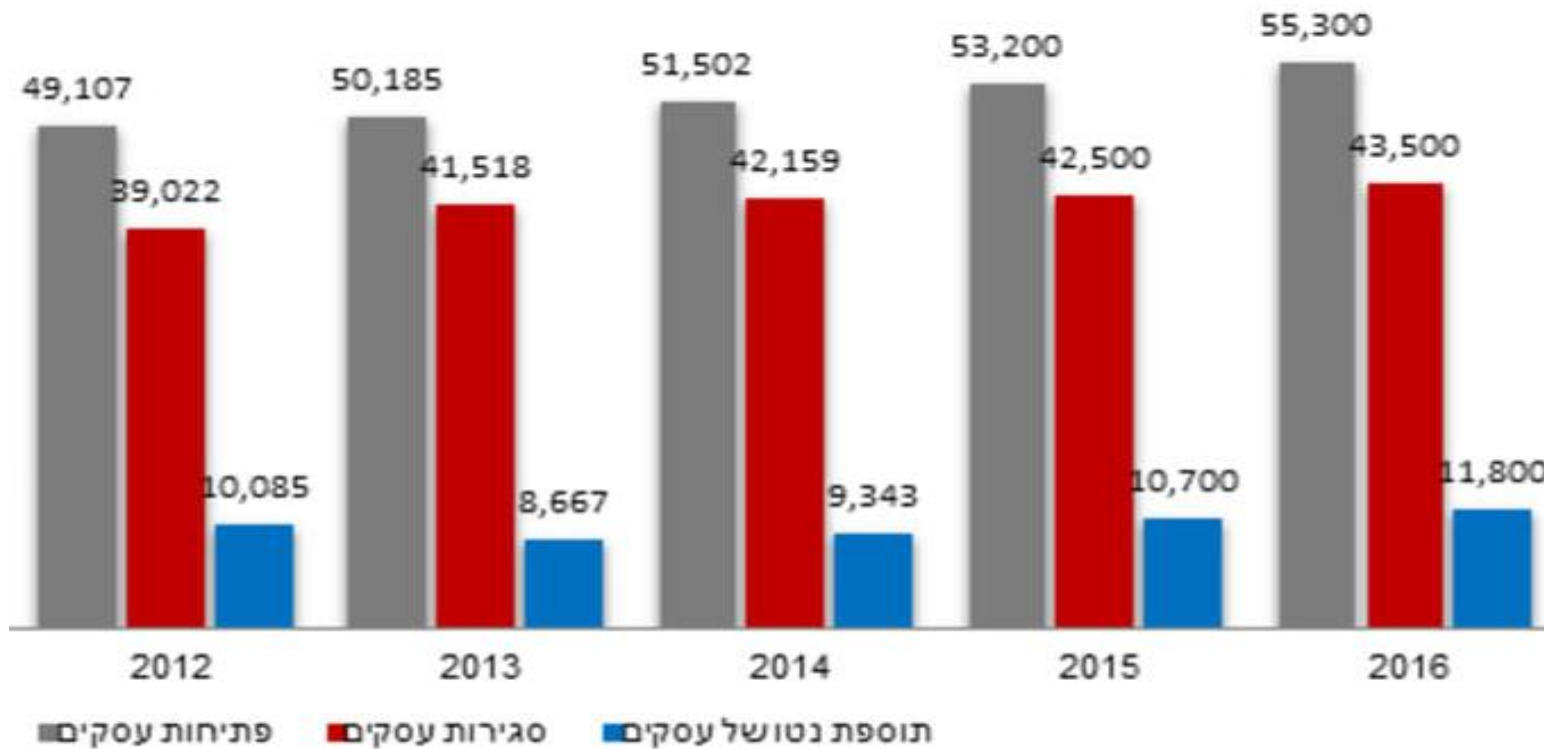

סיבות לסגירת העסק, 2015

מקור: סקר תקופתי של הסוכנות, 2015

1. רווחיות 55.7%
2. מציאת לקוחות 9.2%
3. רגולציה ומיסוי 9.2%
4. חוסר יכולת/רצון אישי 8.3%
5. מצב ביטחוני 5%

מגמות בפתיחה וסגירה של עסקים קטנים

כלכלי

סיכונים

קהילה

אתגרים ייחודיים של עסקים קטנים בקיבוץ

קיים שוני רב בין קיבוצים (שיתופי, מתחדש), פריפריה פיזית (מרחק מהמרכז)

תלות בקיבוץ ובקהילה
צ'ק בלעדי, החלטות, הסכמים

תלות במועצה
(רישוי עסקים, שירותים,
ארנונה וכד'...)

עלויות תפעול גבוהות

ביטוח, בטיחות,
ביטחון

שקיפות וגילוי
נאות

עסקים עם ייעוד - כלכלי או חברתי ?

פיתוח כלכלי מבוסס ערכים - חברתיים - סביבתיים - כלכליים

- א-** עסקים חברתיים פותרים בעיות חברתיות וסביבתיות, עם מחויבות לעתיד חברתי, סביבתי ואנושי טוב יותר.
- ב-** עסק חברתי פועל בשיטה כלכלית מקיימת –רווחית, אינה ממקסמת רווח אישי על חשבון שורת הרווח החברתית והסביבתית.
- ג-** עסקים חברתיים פועלים בכל תחום בו עסקים רגילים פועלים.
- ד-** הם מקטינים אי שוויון, בונים איכות סביבה ומגשימים חברה הומאנית, מוסרית המבוססת על קיימות כלכלית חברתית וסביבתית.

מפעלי עוגן
אזור תעשייה

FROI
Finance Return On Investment

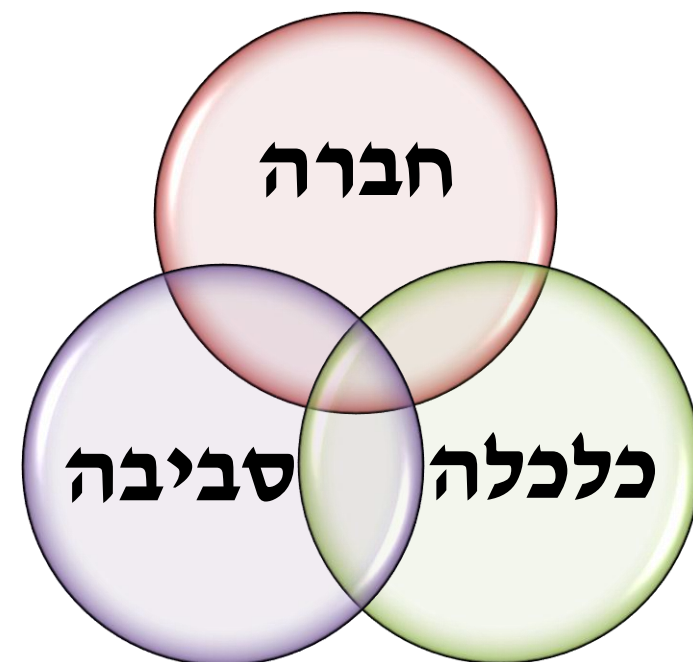
SROI
Social Return On Investment

עסקים
חברתיים

כלכלה מקומית מקיימת (כמ"מ)

מענה אסטרטגי לשאלה כיצד עושים פיתוח כלכלי ראוי בישוב ובאזור

- (1) שילוב של שלושה מעגלים: כלכלי, חברתי וסביבתי; פיתוח של האחד מחייב להביא בחשבון את השני
- (2) פיתוח מעוגן במקום ובמאפיינים ייחודיים לתושבים במקום.
- (3) פיתוח מכוון הגדרות תרבותיות וחברתיות בהתאם לאמונות ולערכים של הקהילה (ערבות הדדית, סולידריות ...)
- (4) מערכת ממוסדת התומכת במיזמים בודדים ויוצרת שותפויות בין קהילה, מיזמים עסקיים ומערכת שלטונית.
- (5) ניהול על ידי "גורם מתכלל", מתאם ומתווך בין המנהיגות המקומית, הקהילה, העסקים וגורמי ייעוץ.

קריטריונים לחוסן יישובי (כלכלי – חברתי)

מנוף לצמיחה דמוגרפית - קידמה, איכות חיים, רמת חיים

דיור

הכנסה, פרנסה

תעסוקה

קהילה

חינוך

סביבה

ממשל תקין-מעורבות, שקיפות

בריאות

שביעות רצון מהחיים

בטיחות / ביטחון

איזון בין עבודה לחיים

דור ה X (בני 41-54 / שנים 66 – 76)

➤ מחפש ביטחון תעסוקתי

➤ נאמן למקום העבודה

➤ מוכן להקרבה אישית כדי לשמור על מקום עבודה

➤ זקוקים לאיזון ויציבות כלכלית

➤ גמול כספי חשוב יותר מסיפוק והנאה

אוכלוסיית הנקלטים החדשים בקיבוץ (מאפייני דור X - Y) (Z)

מה הם רוצים ממקום עבודה ?

דור ה Y (בני 17-40 / שנים 77 - 2000) מחליפים עבודה כל 3.5 שנים

➤ העבודה היא כלי לסיפוק רצונות, צרכים, רגשות (לא ערך בפני עצמו)

➤ מחפשים השפעה, אתגר, עניין, ריגוש, קידום, לחולל שינוי

➤ אינדיווידואליסטים, כשרע לו הוא יעזוב ויחפש מקום חדש

➤ זה לא הכסף שמניעה אותם, הם מחפשים משמעות והגשמה עצמית.

➤ איזון בית עבודה, לא מוותרים על איכות חיים אישית ומשפחתית

הצמיחה הדמוגרפית – אוכלוסייה של בעלי אופי עצמאי ויזמי

חלקם בעלי עסק עצמאי , לפחות אחד מבני הזוג שואף לעבוד בסביבת הבית

פיתוח עסקים קטנים - תועלות לקיבוץ

1. **מסייע לבניית החוסן היישובי ותומך בצמיחה הדמוגרפית (רמה ואיכות חיים)**
1. **הרחבה וגיוון אפשרויות התעסוקה והפרנסה – (כולל +60 וגמלאים)**
2. **הנגשת מערך שירותים מקומי לתושבים (ענפי שירות הופכים לעסקים)**
3. **תרומה כלכלית - הכסף נשאר ביישוב ובאזור**
4. **צמצום תופעת "יישובי לינה" - "יוממות"**
5. **הפחתת סיכונים לבעל העסק, לקיבוץ ולקהילה (פחות מפגעים ציבוריים)**
2. **איתנות כלכלית - שיפור כושר שרידות והצלחה של עסקים (פחות עסקים כושלים/נסגרים).**

”עיצוב סביבה תומכת עסקים קטנים ויזמות” להוסיף את הטיפול בקידום ופיתוח עסקים קטנים ל DNA של הקיבוץ

מה צריך לעשות ?

1. מנהלים - מנהיגות יישובית ואזורית פרואקטיבית תומכת ומקדמת עסקים קטנים
2. בעלי עסקים ויזמים - קבוצה מאורגנת (כוח חיובי), לומדת, מפתחת שת"פ, מעורבת ומביאה ערך לקהילה
3. החלטות והסדרים תומכי עסקים (יישוב / מועצה + גורמי משילות אחרים)
4. פעולות לעידוד השמות ורכש מקומי / אזורי
5. הקמת מתחם מלאכה ועסקים יישובי / אזורי
6. מיתוג פנימי חיובי - תמיכה וסובלנות הקהילה לעסקים, מעורבות ותרומה של עסקים לקהילה
7. מיתוג חיצוני - מיתוג היישוב - למצוא את "הסיפור המקומי" והקשר לעסקים
8. פיתוח תשתית, תכניות ותהליכי ליווי וסיוע לעסקים קטנים לאורך זמן

תפיסת העבודה המשותפת

יישוב – מועצה ("מעברים") – "מעוף" (שעות יעוץ בסבסוד מדינה)

יעוץ אישי / מימון / הדרכה

- תכנית "מרחב עסקי כפרי"
- ייעוץ להנהלות
- ייעוץ והדרכה לרכז/ת עסקים
- קבוצת לימוד מקומית לבעלי עסקים
- שת"פ בין בעלי עסקים ו"פלטפורמות" משותפות - שיווק
- הקמת מתחם עסקים יישובי/אזורי

- פורומים והדרכות
- כנסים ונטוורקינג
- פעילות עם אוכלוסיות ייעודיות
- הנגשת תקציבים ופרויקטים ממשלתיים

אבני דרך לתהליך מובנה ומקצועי בקיבוץ

הצלחה זה לא פוקס!
תוצר של התכוונות ותכנית פעולה

1. החלטה ביישוב (הנהלה / יזמים ובעלי עסקים)

2. ביצוע מיפוי – צרכים, חסמים, פוטנציאל, סיכונים, משאבים

3. ניתוח ועיבוד הממצאים - קביעת יעדים, מטרות ומדדים

4. בניית תכנית עבודה

5. הקמת מבנה ארגוני תומך

6. יישום תכנית העבודה

7. בקרה והערכה מול מדדי הביצוע

מדדים ותוצרים

אבני דרך (עפ"י תכנית) – מדידה איכותית - מדידה כמותית

